

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Zrównoważona biogospodarka dla Europy: wzmocnienie powiązań między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem

(2019/C 404/05)

Sprawozdawca:	Jácint HORVÁTH (HU/PES), radny miasta na prawach komitatu Nagykanizsa
Dokument źródłowy:	Zrównoważona biogospodarka dla Europy: wzmocnienie powiązań między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem COM(2018) 673 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Przyjmuje z zadowoleniem komunikat zatytułowany „Zrównoważona biogospodarka dla Europy: wzmocnienie powiązań między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem”, który zawiera propozycję planu działania na rzecz realizacji odnowionej europejskiej strategii dotyczącej biogospodarki w najbliższych latach. Komitet uważa, że może odegrać kluczową rolę jako narzędzie dialogu z Komisją Europejską.
2. Jest zdania, że opublikowany plan działania jest wystarczająco ambitny i że wdrożenie działań w nim zawartych ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju europejskiej biogospodarki w odpowiednim tempie.
3. Uważa ponadto, że w rozwoju biogospodarki tkwi bardzo duży potencjał rozwoju odnośnie do wzrostu i zatrudnienia i wskazuje, że potencjał ten można zrealizować wyłącznie pod warunkiem że podmioty regionalne i lokalne będą na miejscu ściśle ze sobą współpracować i realizować wspólne cele. Podkreśla także znaczenie zrównoważonej biogospodarki dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.
4. Jest przekonany, że należy harmonizować inicjatywy na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym w dziedzinie biogospodarki, wykorzystując pozytywne skutki wielopoziomowego sprawowania rządów, aby stworzyć optymalne warunki dla jej rozwoju w Europie. Ponadto, także w dziedzinie biogospodarki, poziom lokalny i regionalny odgrywa ważną rolę w promowaniu współpracy między uniwersytetami, przemysłem, rządem i społeczeństwem obywatelskim dzięki modelowi poczwórnej helisy.
5. Wskazuje na nadzwyczajne możliwości dla rozwoju biogospodarki w latach 2021–2027. Władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu unijnej polityki spójności i dużej liczby regionalnych strategii inteligentnej specjalizacji, umożliwiających współfinansowanie programów i projektów wzmacniających biogospodarkę.
6. Zauważa również, że Komisja przewiduje ponadto, że od 2021 r. plany działania dotyczące biogospodarki będą musiały być opracowywane na najbardziej odpowiednim szczeblu terytorialnym – co będzie się wiązać ze umocnieniem roli władz lokalnych i regionalnych – oraz że programy będą musiały być zarządzane na poziomie możliwie najbliższym zainteresowanym sektorom i obywatelom, zgodnie z zasadami pomocniczości i wielopoziomowego sprawowania rządów. Aby stworzyć zrównoważoną biogospodarkę o obiegu zamkniętym, należy w dużym stopniu włączyć w działania poziom lokalny i regionalny, gdyż społeczności lokalne dobrze znają łańcuchy wartości istniejące w regionach. Regiony inwestują w podstawowe usługi i zdolności, zatem podejście lokalne i regionalne stanowi gwarancję solidnego powiązania ze specyfiką i specjalizacją regionalną.
7. Uważa, że by stworzyć skuteczną wizję jak największej ekspansji biogospodarki, konieczne jest regularne poddawanie ponownej analizie ram prawnych, by można było również usuwać przeszkody prawne dla inwestowania.
8. Wyraża przekonanie, że rozwój zrównoważonej europejskiej biogospodarki będzie sprzyjał powstawaniu miejsc pracy, szczególnie w strefach przybrzeżnych i na obszarach wiejskich, dzięki zwiększonemu udziałowi producentów podstawowych w biogospodarce lokalnej. Według danych szacunkowych sektorów biogospodarki do roku 2030 może powstać milion nowych miejsc pracy.
9. Wzywa wszystkie państwa Unii do opracowania do 2021 r. krajowej strategii w dziedzinie biogospodarki w ramach planowania kolejnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, aby zwiększyć możliwości skoordynowania programów rozwojowych.

10. Zachęca wszystkie europejskie regiony, by jako jeden z najbardziej właściwych szczebli terytorialnych dla wdrażania strategii na rzecz biogospodarki – najpóźniej do końca 2024 r. przygotowały plany działania w dziedzinie biogospodarki lub przewidziały oddzielny rozdział poświęcony biogospodarce w ramach swojej ogólnej strategii rozwoju. Z uwagi na to, że ekologiczne ograniczenia biogospodarki wykraczają poza ograniczenia administracyjne, należałoby również zdaniem Komitetu przewidzieć strategię międzyregionalną w celu wzmocnienia współpracy transgranicznej i międzyregionalnej (współpraca partnerska, sieci) z regionami o podobnym profilu. Jednocześnie należy promować partnerstwa na rzecz biogospodarki w ramach strategii makroregionalnych i strategii dotyczących basenów morskich.

11. Pragnie możliwie jak najbardziej dynamicznego rozwoju zielonych zamówień publicznych w Unii Europejskiej i podkreśla, że dla realizacji tego celu zasadnicze znaczenie ma rozwój biogospodarki. W związku z tym zwraca uwagę, że zamówienia publiczne są ważnym narzędziem wspierania rozwoju bioproduktów i rozwiązań opartych na biotechnologii. Wymaga to często wsparcia ze strony UE w postaci wymogów dotyczących ekoprojektu, norm, deklaracji środowiskowych i klimatycznych produktu, a także strategii działań rozwojowych.

12. Z zaniepokojeniem odnotowuje, że według dokumentu opublikowanego niedawno przez Wspólne Centrum Badawcze „w latach 2015–2030 około 11 % (ponad 20 mln ha) gruntów rolnych w UE będzie narażonych na wysokie ryzyko porzucenia ze względu na takie czynniki jak biofizyczna przydatność gruntów do użytkowania, struktura gospodarstw rolnych i opłacalność produkcji rolnej, liczba ludności i specyfika regionalna”⁽¹⁾. W świetle powyższego Komitet wskazuje na znaczący potencjał opuszczonych gruntów rolnych, jeśli chodzi o zwiększenie produkcji różnego rodzaju zasobów biologicznych, pod warunkiem że takie zróżnicowane wykorzystanie nie stanowi zagrożenia dla rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej ani nie ogranicza różnorodności biologicznej i możliwości odbudowy siedlisk i przywracania dzikości.

13. Przypomina, że w poprzedniej opinii na temat reformy wspólnej polityki rolnej⁽²⁾ podkreślał, w kontekście środowiska i żywności, konieczność podwojenia w stosunku do 2017 r. powierzchni eksploatowanej w ramach rolnictwa ekologicznego w państwach członkowskich lub co najmniej 30 % użytkowej powierzchni rolnej państw członkowskich.

14. Zgadza się z konkluzjami sprawozdania w sprawie śródkresowego przeglądu unijnej strategii leśnej, zgodnie z którymi przegląd strategii leśnej należy dostosować do aktualizacji strategii dotyczącej biogospodarki. W ramach rozwoju biogospodarki leśnej i promowania innowacji należy zapewnić spójność różnych obszarów polityki UE.

Wzmocnienie i zwiększenie skali sektorów biotechnologicznych oraz odblokowanie inwestycji i rynków

15. Uważa, że innowacje w dziedzinie biogospodarki przyciągają obecnie jedynie inwestorów z przedsiębiorstw, które są powiązane z rozwojem produktów o dużej wartości dodanej. Konieczne będzie dostosowanie mechanizmów pomocy w celu rozwijania technologii związanych z produktami pochodzenia biologicznego, które mają niską wartość handlową, ale mają zastąpić produkty ze źródeł kopalnych. W przypadku zasobów bioenergetycznych niezbędne są jaśniejsze mechanizmy ustalania cen, bez szczegółowego określania sposobu wykorzystania tych zasobów. Kluczowym czynnikiem konkurencyjności biogospodarki jest odpowiednie ustalenie cen paliw kopalnych.

16. Jest zdania, że wdrożenie zharmonizowanego systemu regulacji przepisów dotyczących produktów, które można produkować w sposób zrównoważony, oraz ich odpadów, a także zagwarantowanie stabilności tego systemu na szczeblu państw członkowskich stanowiłoby duży krok naprzód dla organizacji prowadzących działania w dziedzinie badań naukowych, rozwoju i wytwarzania produktów pochodzenia biologicznego.

17. Zachęca Komisję Europejską, by wspierała procesy związane z produkcją i sprzedażą bioproduktów w państwach członkowskich UE oraz z powielaniem technologii w dziedzinie zrównoważonej biogospodarki. UE powinna promować się jako lider w sektorze poprzez opracowanie najnowocześniejszych technologii związanych z biogospodarką z myślą o wspieraniu tworzenia miejsc pracy i zapewnieniu zaopatrzenia w bioprodukty wysokiej jakości.

18. Podkreśla, że mające zastosowanie przepisy nie powinny prowadzić do nakładania nadmiernych obciążeń administracyjnych na użytkowników zasobów biologicznych. Obecnie takie obowiązki sprawozdawcze odnośnie do zrównoważonego rozwoju i gospodarki (obowiązujące także partnerów biznesowych) wynikają zarówno z przepisów dotyczących pomocy państwa, jak i z dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED II). Należy również unikać mikrozarządzania wykorzystaniem różnych zasobów biologicznych, o ile zasoby te spełniają wymogi w zakresie zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianie klimatu. W szczególności w biorafineriach różne strumienie zasobów są wykorzystywane do wielu różnorodnych celów, w tym do produkcji biopaliw.

⁽¹⁾ „Agricultural Land Abandonment in the EU within 2015-2030”, JRC Policy Insights (październik 2018 r.), dostępne pod adresem <https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/jrc113718.pdf>.

⁽²⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Regionów w sprawie reformy WPR (COR-2018-03637).

19. Uważa, że rozwój biogospodarki, w szczególności w słabiej rozwiniętych regionach, wiąże się z konkretnymi projektami, oraz że realizacja kluczowych innowacji pozwala na śledzenie ich rozwoju. Odnośnie do inicjatywy BIOEAST i podobnych inicjatyw skupiających kilka państw członkowskich KR proponuje, by Komisja wspierała wzmocnienie pozytywnych synergii za pomocą programów i dotacji tematycznych. Wzajemne połączenie działań w zakresie transferu technologii i regionalnych zasobów biomasy powinno umożliwić uzyskanie widocznych rezultatów także dla społeczeństwa, potwierdzających, że zrównoważona biogospodarka jest zielonym sercem napędzającym gospodarkę o obiegu zamkniętym.

20. Uważa, że należy rozważyć dostosowanie dyrektywy o opodatkowaniu energii i przepisów dotyczących pomocy państwa, by przyspieszyć transformację sektora energetycznego i zwiększyć rynkową konkurencyjność energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z paliwami kopalnymi. Ponadto należy to zrobić w taki sposób, by nie zostało to uznane za niedozwoloną pomoc państwa.

21. Wyraża zadowolenie, że Komisja Europejska planuje wdrożenie w nadchodzących latach instrumentu wsparcia dla kierunków polityki mających zlikwidować nierówności terytorialne w dziedzinie biogospodarki, lecz podkreśla konieczność zapewnienia funkcjonowania tego narzędzia co najmniej do końca 2027 r., aby skutecznie zredukować różnice terytorialne powstałe wcześniej w tej dziedzinie.

22. Z zadowoleniem przyjmuje włączenie biotechnologii do strategii inteligentnej specjalizacji (RIS3) wielu krajów UE. Strategie inteligentnej specjalizacji, których opracowanie stanowiło warunek wstępny uzyskania dostępu do europejskich funduszy w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji w okresie planowania 2014–2020, są jednocześnie instrumentami działania politycznego, które dając obraz cech regionalnych i terytorialnych, sektorów i priorytetów technologicznych, stanowią punkty odniesienia dla wdrażania różnych polityk. Uważa ponadto, że regionalne RIS3 związane z biogospodarką są skuteczniejsze, jeśli opierają się na skoordynowanych działaniach zarówno między sąsiadującymi regionami, jak i na szczeblu państw członkowskich, tak aby zachować środowisko w perspektywie długoterminowej, chronić różnorodność biologiczną oraz wykorzystać potencjał biogospodarki.

23. Uważa, że należy wzmocnić wsparcie dla biotechnologii, zarówno w ramach priorytetów w dziedzinie badań naukowych i innowacji, jak i w zakresie inwestycji. Dzięki swojej bazie wiedzy i instrumentom oraz łączeniu różnych etapów przetwarzania biomasy, biotechnologia może nie tylko ograniczyć negatywne skutki dla środowiska, ale również wspierać zrównoważony rozwój przemysłu biotechnologicznego.

24. Popiera działanie 1.5 planu, w którym przewidziano rozwój 300 zrównoważonych biorafinerii⁽³⁾. Komitet Regionów proponuje, by według bazy danych jednolitego systemu wskaźników i monitorowania, w przypadku budowania nowej biorafinerii udzielać wsparcia regionom słabiej rozwiniętym w dziedzinie biogospodarki, aby mogły nadrobić opóźnienia, zgodnie z zasadami i dotacjami WPR oraz 9. programu ramowego. Wprowadzanie innowacji technologicznych w połączeniu z rozwojem powiązanych systemów przekazywania wiedzy pozwoli na racjonalne pod względem ekologicznym wykorzystanie potencjału ekosystemów, które może doprowadzić do utworzenia zrównoważonych łańcuchów wartości biomasy.

25. Uważa, że w celu optymalizacji, przekształcenia i zintegrowania łańcuchów wartości niezbędne jest zaangażowanie podmiotów lokalnych i regionalnych, zwłaszcza MŚP, tak aby uwzględnić cały łańcuch biznesowy, a nie tylko producentów surowców. Trzeba koniecznie wspierać MŚP w procesie przekształcania technologii i biznesu w kierunku biogospodarki.

Szybkie wdrożenie lokalnych biogospodarek w całej Europie

26. Zaleca Komisji Europejskiej, aby zwróciła szczególną uwagę na informowanie osób odpowiedzialnych w organach administracji miast i obszarów wiejskich, by uwzględniały możliwości produkcji i przetwarzania biomasy w procesach strategicznego planowania i długoterminowego budżetowania.

27. Podkreśla, że konsultacje między sąsiadującymi regionami powinny umożliwić rozwój technologii i rozwiązań na potrzeby rolnictwa ekologicznego o obiegu zamkniętym w ramach wzajemnej współpracy.

28. Uważa, że miasta powinny stać się ważnymi ośrodkami biogospodarki o obiegu zamkniętym. Bardzo ważne jest, by ośrodki miejskie gospodarowały materiałami w obiegu zamkniętym i stosowały recykling lub (w stosownych wypadkach) rafinację odpadów, w tym organicznych, a wdrożenie tych działań wymaga nie tylko infrastruktury i systemów zbiórki, przetwarzania i recyklingu lub rafinacji, ale również podnoszenia świadomości ludności. Komitet Regionów zwraca się do Komisji, aby przewidziała koordynację niezbędnych do tego celu środków, co obejmuje również wspólne i uzupełniające się prowadzenie dostosowań technologicznych i systemów przekazywania wiedzy.

⁽³⁾ OECD, *Meeting Policy Challenges for a Sustainable Bioeconomy*, 2018 r., ISBN 9789264292345; BIO-TIC, *A roadmap to a thriving industrial biotechnology sector in Europe*, 2015 r.

29. Uważa w szczególności, że de facto ani w strategii, ani w planie działania nie ujęto kwestii związanych z zarządzaniem. W celu realizacji procesów opracowanych w planie działania należy nałożyć jasne obowiązki na odnośne podmioty, z pełnym poszanowaniem wielopoziomowego sprawowania rządów, aby zapewnić skuteczne i efektywne wdrożenie poszczególnych elementów strategii.

30. Uważa, że konieczne jest zharmonizowanie ustawodawstwa, mając na uwadze, że 28 państw członkowskich stosuje obecnie różne zasady przepływów biomasy, która stanowi podstawowy surowiec w łańcuchach wartości o decydującym znaczeniu dla biogospodarki, oraz strumieni odpadów powstających w ramach jej przetwarzania.

31. Wyraża przekonanie, że organizacje (takie jak Europejska Sieć Regionów Chemicznych – ECRN), platformy (takie jak Konsorcjum Bioprzemysłu – BIC) i organizacje klastrów zdolne do zmaksymalizowania potencjału wyników i zdobytej wiedzy oraz łączenia inicjatyw lokalnych i regionalnych mogą skutecznie promować procesy biogospodarki. W przyszłości ich włączenie w systemy przekazywania wiedzy będzie szczególnie istotne.

Zrozumienie ekologicznych ograniczeń biogospodarki

32. Proponuje, by za podstawę oceny potencjału produkcyjnego biomasy przyjąć granice ekologiczne i ekosystemy, a nie granice administracyjne. By realizować cele planu działania, należałoby precyzyjnie oceniać ilości produkowanej biomasy i rejestrować je w jednolitym systemie. Wymaga to skoordynowanej współpracy między regionami, przy czym dla tej oceny zasadnicze znaczenie ma opracowanie i zdefiniowanie znormalizowanych metod pomiaru i kontroli.

33. Z zadowoleniem przyjmuje wsparcie udzielone przez Komisję, zgodnie z działaniem 3.2 planu, dla rozwoju systemów kartograficznych i statystycznych na potrzeby monitorowania ekosystemu. KR proponuje jednakże opracowanie i wdrożenie jednolitego europejskiego systemu wskaźników na potrzeby monitorowania produkcji biomasy. Zasadnicze znaczenie ma wdrożenie jednolitych ram informacji na potrzeby wdrożenia technologii przetwarzania na dalszym etapie i optymalizacji ich funkcjonowania pod względem efektywności energetycznej, ochrony środowiska i logistyki biomasy.

34. Proponuje dostosowanie jednolitego systemu wskaźników, który będzie mógł dostarczać informacji na temat działalności regionów na podstawie wskaźników podstawowych i szczegółowych. Co do wskaźników podstawowych sugeruje się monitorowanie następujących parametrów: 1) regionalny PKB (wartość procentowa w stosunku do krajowego PKB); 2) działalność międzynarodowa w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji; 3) oszczędność energii ze źródeł kopalnych; 4) redukcja emisji, w szczególności amoniaku (NH_3) i istotnych gazów cieplarnianych (CO_2 , CH_4); 5) produkcja energii ze źródeł odnawialnych (w tym przypadku proponuje się znormalizowanie wymiaru pomiaru). Następujące wskaźniki posłużą jako wskaźniki szczegółowe, które mogą charakteryzować wyniki regionów odnośnie do planu działania w dziedzinie strategii dotyczącej biogospodarki: 1) liczba nowych miejsc pracy (w związku z rozwojem biogospodarki); 2) rola biogospodarki w uzyskiwaniu wyników regionalnych; 3) zakres pracy mającej na celu utrzymanie i rozwój różnorodności biologicznej (przydzielone środki); 4) ochrona środowiska naturalnego i zmniejszenie ilości odpadów.

35. Uważa, że rozszerzenie zakresu transgranicznych systemów pomocy na procesy innowacyjne i możliwości współpracy wspierającej w szczególności rozwój biogospodarki przyczynia się skutecznie do transgranicznej koordynacji strategii w regionach sąsiadujących. Współpraca ukierunkowana na podobne podejście w dziedzinie ekologii, społeczeństwa i gospodarki może prowadzić do specjalizacji szkolenia na szczeblu lokalnym i mieć również pozytywny wpływ na sektorowe wskaźniki zatrudnienia.

36. Zaleca promowanie mechanizmów umożliwiających znajdowanie kompromisu między różnorodnością biologiczną i produkcją oraz poszukiwanie synergii między różnymi kierunkami polityki. Przyspieszenie zmiany klimatu prowadzi również do zmian na poziomie mikroregionalnym.

37. Wnioskuje o opracowanie ram ogólnego rozwoju, które przyczynią się do skoordynowania środków polityki w dziedzinie klimatu na szczeblu Unii w celu walki z utratą różnorodności biologicznej oraz zmianami zachodzącymi w środowisku, przy jednoczesnej ochronie i poprawie zasobów i płodności gleby.

38. Wyraża zadowolenie z powodu opracowania strategii w dziedzinie biogospodarki zgodnej z celami zrównoważoności w połączeniu z planem działania, którego fundamentem jest ochrona obszarów produkcji przed nadmierną eksploatacją, równoległe z wykorzystaniem potencjału biomasy. Komitet Regionów wyraża ponadto zadowolenie z ochrony zasobów stanowiących podstawę produkcji i wzywa Komisję do zagwarantowania regionom bardziej równego dostępu do środków przeznaczonych na budowanie świadomości.

Finansowanie biogospodarki

39. Wyraża zadowolenie, że wnioski Komisji dotyczące kolejnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 mają na celu istotnie pobudzić do systemowego wdrażania badań naukowych i innowacji w obszarach i sektorach objętych biogospodarką. Zwłaszcza że w ramach programu „Horyzont Europa”⁽⁴⁾ na klaster „Żywność i zasoby naturalne” przewidziano kwotę 10 mld EUR, czyli ok. 10 % szacunkowego budżetu⁽⁵⁾. Komitet przyjmuje również ze szczególnym zadowoleniem uwzględnienie „zrównoważonych i integracyjnych rozwiązań biotechnologicznymi o obiegu zamkniętym” wśród ośmiu obszarów partnerstwa objętych programem.

40. Podkreśla jednakże że rozwój biogospodarki wymaga podejścia globalnego, co oznacza również, że do jej finansowania konieczne jest jednoczesne i skoordynowane korzystanie z różnych źródeł. Komitet Regionów uważa, że Komisja Europejska musi wzmocnić komplementarność szeregu instrumentów finansowych i opracować odpowiednie narzędzia koordynacji zasobów (w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, wspólnej polityki rolnej oraz środków dostępnych na potrzeby badań, rozwoju i innowacji oraz instrumentów finansowych w programie InvestEU), aby umożliwić państwom członkowskim i regionom pełne wykorzystanie dostępnych funduszy w celu wsparcia biogospodarki.

41. Podkreśla znaczenie, jakie będzie miał program InvestEU jako przyszłe źródło finansowania dla biogospodarki. Postuluje zatem, by biogospodarka pozostała docelowym obszarem finansowania i w dalszym ciągu należała do dziedzin finansowanych z programu InvestEU.

42. Przypomina, że planowany cel wykorzystania 25 % wydatków z budżetu UE na rzecz realizacji celów w zakresie klimatu nie wydaje się wystarczający, aby osiągnąć zamierzenia z porozumienia paryskiego. Komitet Regionów zauważył już w swojej opinii na temat pakietu dotyczącego wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027⁽⁶⁾, że wniosek dotyczący kolejnych WRF powinien umożliwiać podniesienie poziomu wydatków powyżej 30 %, co przyczyniłoby się do obniżenia emisyjności energetyki, przemysłu i transportu oraz do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Cele te sprzyjają rozwojowi biogospodarki w odpowiednim tempie.

43. Powtarza, że we wniosku Komisji Europejskiej w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Horyzont Europa” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji za uzasadnione uznaje się specjalne środki na rzecz regionów najbardziej oddalonych UE (przy uwzględnieniu sytuacji strukturalnej, społecznej i gospodarczej) dotyczące dostępu do programów horyzontalnych Unii. KR ubolewa, że w proponowanym tekście nie uznano jednoznacznie potrzeby tych środków. A bez tego trudno będzie uwzględnić w programie specyficzne uwarunkowania tych regionów i ich wyjątkowe walory jako laboratoriów badań naukowych i innowacji w dziedzinach takich jak biogospodarka i zmiana klimatu, zgodnie z ich strategiami inteligentnej specjalizacji.

Edukacja, szkolenie i budowanie świadomości w zakresie biogospodarki

44. Wyraża zaniepokojenie danymi statystycznymi, które wykazują, że średnia wieku producentów i przedsiębiorców działających w dziedzinie biogospodarki co roku rośnie. Można stwierdzić, że w przypadku braku wymiany pokoleniowej starzejącego się społeczeństwa i przekazywania wiedzy w przyszłości oraz nabywania niezbędnych nowych umiejętności i kompetencji, zaopatrzenie w żywność wysokiej jakości w wystarczającej (i rosnącej) ilości jest zagrożone. Należy priorytetowo traktować rozwój odpowiednich systemów transferu wiedzy w sektorze biogospodarki w innowacyjnym, społecznym, gospodarczym i ekologicznym wymiarze wzajemnych połączeń międzysektorowych.

45. Uważa, że siła robocza potrzebna w zrównoważonych i dostosowanych do ekosystemu łańcuchach wartości, opartych na surowcach biologicznych, będzie dostępna w perspektywie długoterminowej, jeśli skoncentruje się uwagę na zaspokojeniu szczególnych potrzeb siły roboczej w sektorach biogospodarki poprzez spójne moduły stopniowego kształcenia (poczynając od szkolnictwa podstawowego) oraz moduły szkolenia i uczenia się przez całe życie, które zostaną opracowane przez państwa członkowskie w oparciu o otwartą metodę koordynacji. Komitet Regionów uważa, że opracowanie takich modułów jest absolutnie konieczne, ponieważ wiedzę z zakresu kultury ekologicznej i zrównoważonego rozwoju trzeba przekazywać na każdym poziomie kształcenia, jak również szkolenia i uczenia się przez całe życie. W związku z tym zwraca się do Komisji Europejskiej, by ułatwiła państwom członkowskim kolektywne wskazanie i zdefiniowanie wspólnych celów, a także środków do ich osiągnięcia na poziomie UE.

⁽⁴⁾ COM(2018) 435 z dnia 7 czerwca 2018 r., *Wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie.*

⁽⁵⁾ COM(2018) 321 z dnia 2 maja 2018 r., *Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni – Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027.*

⁽⁶⁾ COR-2018-02389

46. Podkreśla, że tworzenie popytu na rynku na produkty pochodzenia biologicznego ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju bio-gospodarki. Zwraca uwagę na konieczność prowadzenia działań w zakresie budowania świadomości, ale również wspierania popytu, co wymaga współpracy między Komisją Europejską, regionami i władzami gmin.

Bruksela, dnia 26 czerwca 2019 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
